

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Aleny Kryslové a soudkyň Mgr. Jiřiny Hronkové a JUDr. Jarmily Růžkové ve věci

nezletilých: E ■■■ V ■■■, narozená dne ■■■■
N ■■■ V ■■■, narozená dne ■■■■
zastoupeny opatrovníkem Statutárním městem Plzeň

dětí rodičů: V ■■■ V ■■■, narozená dne ■■■■
bytem ■■■■ ■■■■
zastoupená advokátem JUDr. Zbyňkem Holým
sídlem Malá 6, 301 00 Plzeň

T ■■■ V ■■■, narozený dne ■■■■
bytem ■■■■
zastoupený JUDr. Lenkou Kamišovou
sídlem Goethova 5, 301 00 Plzeň

o úpravu poměrů nezletilých pro dobu před i po rozvodu

o odvolání otce proti rozsudku Okresního soudu Plzeň-město ze dne 2. 4. 2019, č. j. 99 Nc 274/2018-166

takto:

- I. Rozsudek soudu prvního stupně se ve výroku I, II a V potvrzuje.
- II. Ve výroku III se rozsudek soudu prvního stupně mění tak, že dlužné výživné na nezletilou E ■■■ za dobu od 1. 8. 2018 do 30. 6. 2019 ve výši 18 400 Kč je otec povinen uhradit

Shodu s prvopisem potvrzuje Iveta Černá.

k rukám matky do 6 měsíců od právní moci tohoto rozsudku.

- III. Ve výroku IV se rozsudek soudu prvního stupně mění tak, že otec je povinen s účinností od právní moci tohoto rozsudku a s účinností od právní moci rozvodu přispívat na výživu nezletilé N. částkou 1 800 Kč měsíčně splatnou do každého 15. dne v měsíci předem k rukám matky.
- IV. Otec a matka jsou povinni uhradit na účet Okresního soudu Plzeň-město náhradu nákladů řízení zálohově hrazených státem každý ½ těchto nákladů s tím, že přesná částka a lhůta splatnosti budou upraveny samostatným usnesením soudu prvního stupně.
- V. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů.

Odůvodnění:

1. Napadený rozsudkem soud prvního stupně svěřil nezletilou E. a nezletilou N. pro dobu před i po rozvodu do výchovy matky (výrok I.), otcí uložil povinnost přispívat na výživu nezletilé E. s účinností od 1. 8. 2018 a s účinností od právní moci rozvodu částkou 2 000 Kč měsíčně s tím, že dluh na výživném činí od 1. 8. 2018 do 31. 3. 2019 částku 12 400 Kč a otec je povinen jej uhradit k rukám matky nejpozději do 31. 8. 2019 (výroky II. a III.), dále otcí uložil povinnost od 1. 4. 2019 a s účinností od právní moci rozvodu přispívat na výživu nezletilé N. částkou 1 800 Kč měsíčně (výrok IV.), s účinností pro dobu před i po rozvodu upravil styk otce s nezletilými (výrok V.), oběma rodičům uložil povinnost uhradit náhradu nákladů řízení zálohovanými státem, a to každému jednou polovinou s tím, že přesná částka a lhůta splatnosti budou upraveny samostatným usnesením (výrok VI.) a žádnému z účastníků nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení (výrok VII.).
2. Proti tomuto rozsudku, a to výroku I., II., III., IV. a části výroku V., podal otec včasné odvolání. Nesouhlasil s rozsudkem ve výroku I. v té části, kdy byla nezletilá N. svěřena před i po dobu po rozvodu do výchovy matky, neboť u nezletilé od rozvodu rodičů, tj. od února 2018, se aplikuje střídavá výchova a nezletilá se vyjadřuje tak, že si přeje nadále zůstat ve střídavé péči rodičů. Toto zopakovala i před znalkyní PhDr. Tomáškovou, MUDr. Nejedlou a MUDr. Fremlovou. V průběhu řízení byl vypracován znalecký posudek PhDr. Marie Tomáškové, ke kterému měl otec námitky, když ani při výsledku znalkyně nebyly odstraněny nejasnosti a nesoulady mezi závěry z jednotlivých vyšetření odpověďmi na dotazy soudu. Posudek je zcela tendenční, zdůrazňující negativní vztah nezletilé E. k jejímu otci. Z posudku navíc jednoznačně vyplývá, že matka je osobou s úzkostně depresivní symptomatologií až těžké intenzity, která často jedná pod vlivem emocí, aniž domyslí dopad svého jednání a její výchovné předpoklady jsou v současné době právě omezeny úzkostně depresivní symptomatologií až těžké intenzity. Další námitkou je to, že realizace celého znaleckého zkoumání byla velmi chaotická, vyšetření nebylo ani formálně správně rozvrženo. Znalkyně nikdy neměla šanci vidět otce samotného s nezletilými dětmi. Ani způsob vyvozování závěrů znalkyně neodpovídá jednotlivým závěrům uvedeným v posudku, tyto nejsou náležitě odůvodněny a podloženy obsahem nálezu, když nebylo přihlédnuto ani ke všem skutečnostem, s nimiž bylo třeba se vypořádat a odůvodnění znaleckého posudku neodpovídá pravidlům logického myšlení. Je s podivem, že u nezletilé N. se v rámci rozsudku uvádí, že tato není schopna mít názor, přestože jej konstantně tvrdí a uvádí, u nezletilé E. se tvrdí, že má jasný názor, ačkoliv její chování a jednání takovému tvrzení neodpovídají. Nebyl zachován ani způsob zjišťování názoru nezletilých, když tento měl být zjišťován zejména formou nepřímých otázek. Je nutné zdůraznit, že znalecký posudek, který nedoporučuje střídavou péči u nezletilé N., je zcela osamocen a v rozporu s ostatními provedenými důkazy (výpověď nezletilé N., zpráva PhDr. Nejedlé, zpráva MUDr. Fremlové). Soud v rámci svého rozhodnutí ohledně péče o nezletilou zdůraznil, že střídavou péči nelze aplikovat z důvodu neschopnosti rodičů komunikovat. Otec je však toho názoru, že v rámci řízení i běhu času bylo jednoznačně prokázáno, že opak je pravdou. Střídavá péče byla od února 2018

původně aplikována u obou děvčat. Poté, kdy nezletilá E. již k otci na celý týden nechtěla, otec toto respektoval a dále probíhala střídavá péče pouze ohledně nezletilé N. Ta probíhá i poté, kdy soud prvního stupně vydal ve věci napadený rozsudek. Nezletilá N. otci sdělila, že si přeje, aby k tatínkovi mohla stále na celý týden, a nechce na tom nic měnit. Střídavá péče je tak aplikována již více než jeden rok. Ze zprávy školy, opatrovníka a psychologických zpráv zjištěno, že nezletilé nestrádají, ve škole výborně prospívají, rodiče jsou schopni spolu komunikovat. Dále otec poukazuje na psychický stav matky, která je po dobu řízení velmi depresivní, což bylo i prokázáno (viz znalecký posudek). Nezletilá E. má potřebu matku chránit. Ve skutečnosti je otec ten slabší, který neustále musí bojovat za to, aby své děti mohl vidět. Matka vědomě či nevědomě svým chováním zcela zjevně názory dětí ovlivňuje. Nezletilá N. opakovaně uvádí svoji představu o tom, aby mohla být u každého z rodičů týden, střídavá péče více již rok probíhá pouze u ní a svoji sestru tak jeden týden nevidí. Výrok o somatických potížích nezletilé N. projevujících se v souvislosti s přetěžováním ve výchově formou střídavé péče je pak zcela lichý, oba rodiče se shodli na tom, že nezletilá N., když je nervózní, tak velice snadno zvrací. Soud prvního stupně ve svém odůvodnění uvádí skutečnosti, které jsou v přímém rozporu s údaji uvedenými v důkazech, které jsou zde citovány. Znalkyně měla označit, že je důležité, aby otec s dětmi plnil program se všemi společně, což je v rozporu se závěry znalkyně, kde naopak uvádí, že je potřeba, aby si otec nezletilé užil i individuálně. Soud prvního stupně uvádí, že PhDr. Nejedlá učinila závěr, že nezletilá se u otce cítí dobře i celý víkend, ve zprávě PhDr. Nejedlé je však uvedeno, že se cítí dobře i celý týden. PhDr. Nejedlá měla dále konstatovat, že u nezletilé N. nedoporučuje realizovat výchovu jako doposud, tj. střídavou, z její zprávy naopak vyplývá, že doporučuje kontakt s otcem zachovat ve stávajícím rozsahu, tj. 1 x za 14 dní celý týden. S ohledem na judikaturu Ústavního soudu otec uváděl, že děti do doby odchodu matky ze společné domácnosti s otcem nikdy nepocit'ovaly žádné problémy a vyrůstaly v harmonickém prostředí. Tomu odpovídají i současné závěry vyšetření nezletilých, neboť tyto oba rodiče stále milují stejně a ani u jednoho necítí žádné důvody, proč by se s nimi neměly stýkat. Nezletilá E. jako jediný důvod, proč nechce tolik jezdit k otci, uvádí, že má potřebu chránit svoji matku. Otec dále namítal, že matka dosahovala příjmu 19 000 Kč a dále pobírala cestovní náhrady 10 000 Kč, ačkoliv nikam nejezdila. V současné době uvádí, že z důvodu časové náročnosti změnila zaměstnání a má přislíbený výdělek 17 000 Kč hrubého. S ohledem na její životní standard a výdaje je otec toho názoru, že v žádném případě nebude dosahovat pouze tohoto příjmu, stejně tak jako její přítel, o němž matka uvedla, že má příjem zhruba 22 000 Kč, ačkoliv byl soudu doložen pouze čistý příjem 6 282 Kč. Ohledně nezletilé N. otec platí vlastně úplně všechno, u nezletilé E. je tomu naopak. Rodiče tuto praxi zavedli po odchodu matky a matka nikdy po otci nepožadovala žádný příspěvek ani výživné pro nezletilou E. Matka pak otci ničeho nepřispívala na výživu nezletilé N. Otec trvá na svém návrhu, aby nezletilá N. byla svěřena do střídavé péče se střídáním po týdnu, v případě nezletilé E. se domnívá, že by se mohl se svojí dcerou vídat častěji. S nezletilou E. by chtěl mít příležitost být někdy i sám, což sama nezletilá nese pozitivně. Také by u ní rád stanovil navykací režim, a proto potřebuje pomoci s rozšířením styku s oběma nezletilými dcerami, namísto jeho omezování. O letních prázdninách požaduje, aby se mohl s dětmi vídat stejně jako matka, o vánočních prázdninách požaduje, aby soud rozhodl o střídání vánočních a zimních prázdnin. Navrhl proto, aby odvolací soud změnil napadené rozhodnutí tak, že nezletilá N. se pro dobu před i po rozvodu svěřuje do střídavé péče rodičů s tím, že v každém lichém týdnu bude v péči otce, v sudém v péči matky, na výživu nezletilé E. bude otec povinen přispívat částkou 1 500 Kč měsíčně s tím, že dluh na výživném nevznikl, na výživu nezletilé N. bude povinen přispívat částkou 1 000 Kč měsíčně a stejně tak i matka bude povinna přispívat na výživu nezletilé N. částkou 1 000 Kč měsíčně. Dále požaduje, aby bylo rozhodnuto tak, že je oprávněn stýkat se s nezletilou E. nad rámec styku uvedeného ve výroku V. napadeného rozhodnutí v každém sudém týdnu ve čtvrtek od 15 hodin do 18 hodin, o hlavních letních prázdninách je oprávněn stýkat se s oběma nezletilými 14 dní nepřetržitě v měsíci červenci a 14 dní nepřetržitě v měsíci srpnu, o vánočních prázdninách v každém sudém roce vždy od 23. 12. 9 hodin do 26. 12. 9 hodin, v ostatním pak styk zůstává v platnosti dle

napadeného rozsudku s tím, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů odvolacího řízení.

3. Matka ve svém vyjádření k odvolání otce uváděla, že rozsudek považuje za věcně i právně správný a rozhodnutí ve věci považuje za citlivé a zohledňující zájmy nezletilých dcer. Otec po celou dobu, kdy je řízení vedeno, ale i předtím nepokrytě vyjadřuje svoji zášť vůči matce. Stále hledá chyby a vinu za danou situaci u druhých (u matky, u znalkyně, u soudu). Znalkyně správně konstatovala, že otcí chybí empatie, což se negativně projevuje i ve vztahu k dcerám. Dokud otec nepřipustí, že na rozpadu rodiny nese významný podíl, situace se nezmění. Za takového stavu nepřipadá střídavá péče v úvahu. Znalecký posudek je dle matky zpracován velmi kvalitně, znalkyně dokázala velmi věrně analyzovat vztahy v rodině a postoje nezletilých dcer. Sama znalkyně uvedla, že psychický stav matky odpovídá situaci, kterou musela prožívat. Matka zdůrazňuje, že nikdy nemusela v tomto ohledu vyhledat žádnou odbornou pomoc a znalkyně konstatovala, že matka je osobnostně i intelektově schopna zajistit zdravý psychický vývoj dětí. Pokud otec uvádí, že znalecký posudek je osamocen a v rozporu s ostatními důkazy, mezi které zahrnuje zprávu PhDr. Nejedlé a MUDr. Fremlové, toto tvrzení není správné. První zpráva je zprávou z logopedie, nikoliv psychologické poradny a u MUDr. Fremlové byla matka s dcerami toliko na jediné krátké konzultaci, žádná z těchto zpráv rozhodně nemůže dosahovat komplexnosti znaleckého posudku. Není pravdou, že rodiče jsou v současné době již schopni komunikovat, komunikují minimálně a tato komunikace je obtížná. Komunikace je ztížená stálými výčitkami a naschvály ze strany otce, což se projevilo i na schůzce, kterou zorganizoval OSPOD, kdy otec tuto schůzku ukončil s tím, že matku slovně napadl a odešel. Matka se otcí snaží vycházet vstříc, vždycky pokaždé děti vozí k otcí, aby pro ně nemusel dojíždět. Otec neustále opakuje, že matka rozbila rodinu, bez jakéhokoliv varování odešla ke svému milenci. Zde se projevuje nedostatek otcovy sebereflexe, neboť vztah nefungoval již minimálně dva roky před odchodem matky, rodiče spolu nekomunikovali a nežili jako manželé. Jediné, co jejich manželství drželo pohromadě, byly děti, taková situace však nebyla dlouhodobě udržitelná. Matka měla snahu jejich vztah narovnat, otec však nereagoval, neměl ochotu matce prakticky v ničem pomoci a rodina vlastně nefungovala. To děti vnímaly poměrně intenzivně, zejména nezletilá E. Matka dále uvedla, že v případě rozhodování o péči o nezletilé ustoupila otcí směrem ke střídavé péči, ačkoliv tuto nechtěla ani nezletilá N. Pokud otec namítá, že nemá k dispozici automobil, matka k tomu uvádí, že ani za společného soužití s matkou nikdy autem nejezdil a po celou dobu matka vozí děti k otcí a tam si je též vyzvedává. Pokud pak otec namítal, že styk s N. ve čtvrtek v sudý týden zasahuje do jejího tréninku, matka uvádí, že na základě výslovné žádosti otce navštěvuje N. tréninky fotbalu a atletiky, které se konají prakticky každý den, i přestože by matka v zájmu nezletilé chtěla tyto tréninky omezit, otec s tím nesouhlasí. Své příjmy a příjmy svého přítele řádně doložila, otcova tvrzení o tom, že se jedná o příjmy v rámci šedé ekonomiky, nejsou pravdivá a tato tvrzení jsou velmi troufalá. Stejně tak nezletilé kupuje oblečení, boty, protože všechno oblečení zůstalo u otce a ten je odmítl poskytnout. Slevu na dani od narození obou dětí uplatňuje výlučně otec. Pokud otec tvrdí, že nezletilá N. má právní být u něho celý týden, skutečnost je jiná. V tomto ohledu matka odkazuje na závěry znaleckého posudku. Uvádí, že pokaždé v neděli k večeru před tím, nežli má k otcí odejít je smutná, lítostivá, pláče, stěžuje si matce, že nechce jít k otcí na tak dlouho. V případě nezletilé E., která má být z programu u otce nadšená, matka upřesňuje, že pokud byla nezletilá u otce, nikdy nebyla při tomto kontaktu s otcem sama, buď jeli na celý den navštívit matčina dědečka, nebo u otce přespala babička nezletilých ze strany otce. S ohledem na výše uvedené proto navrhla, aby byl rozsudek soudu prvního stupně v napadené části potvrzen.
4. Otec ve své replice k vyjádření matky uváděl, že matka pouze ve svém vyjádření uvádí domněnky otcovo zášti, otec se snažil v odvolání konstatovat objektivně zjištěné skutečnosti vyplývající zejména ze znaleckého posudku, ale i dalších důkazů v řízení provedených. V průběhu řízení prokázal svoji empatii, kdy změnil názor například ohledně péče a výchovy nezletilé E. a snaží se přizpůsobovat potřebám svých dětí. Ze strany matky však podobnou empatii vidět nelze. Otec vychází z výsledků vyšetření matky uvedeného ve znaleckém posudku, poukazoval na jeho

nedostatky, respektive na to, kdy na základě provedeného vyšetření znalkyně dospěla velmi často k opačnému závěru neodpovídajícímu vyšetření. U matky znalec zjistil úzkostně depresivní symptomatologii až těžké intenzity, matka odbornou pomoc nevyhledala, má stejné symptomy nadále, neboť tento stav vylučuje možnost člověka si pomoci sám. V rámci své deprese reaguje na přání a chování dcer i otce neadekvátně, snaží se dcery přimět k tomu, aby ji litovaly a ztotožnily se s jejími závěry. U nezletilé E. se jí to téměř zcela povedlo. Zpráva PhDr. Nejedlé není pouze z logopedie, neboť se jedná o psycholožku a nezletilým pomáhala i v rámci psychologie. Ohledně zpráv MUDr. Fremlové je zvláštní to, že ačkoliv tuto psycholožku vyhledala sama matka, soudu tyto zprávy nedala, když byly v její neprospěch. Ohledně komunikace otec uvádí, že matka se nijak zvlášť nesnaží komunikaci s otcem zlepšit. Byla soudem poučena, že pokud komunikace mezi rodiči nebude fungovat, nelze uvažovat o střídavé výchově. Matka uvedla, že se vzdala zaměstnání, kde dosahovala vyššího příjmu než otec proto, aby se mohla starat o nezletilé, přesto se obě nezletilé musí dopravovat do školy i ze školy samy. Otec matku slovně před OSPOD nenapadl, byť je pravdou, že z jednání odešel. K předávání nezletilých dochází většinou v rámci školy, v letošním roce to bude možná třikrát, kdy matka jela k otci ohledně nezletilých, otec k matce pak jednou. Matka od otce odešla bez jeho souhlasu, možnost manželské poradny nebo jiné pomoci vždy odmítla. Dovolené v roce 2017 trávili rodiče odděleně, neboť matka sdělila, že nechce jet s dětmi na Šumavu, když tvrdila, že má příliš práce, avšak následně se přiznala, že má vztah s jiným mužem. Není pravdou, že by otec manželce nepomáhal, manželé se v péči vždy střídali. Nezletilá N. vždy tvrdila, že chce být ve střídavé péči, proto otec nerozumí tvrzení matky, že „ustoupila směrem ke střídavé péči“. Otec dále poznamenává, že matka podala na otce i účelové trestní oznámení o tom, že ji měl napadnout, což se však nikdy neprokázalo. K výdajům na nezletilou N. se otec podrobně vyjádřil již v rámci odvolání a připomíná, že za matku stále platí splátku auta i telefony, zhruba 4 000 Kč měsíčně. V případě slevy daně na nezletilé, otec poukazoval na to, že pokud by rozsudek soudu prvního stupně zůstal v platnosti, otec ji již nebude moci uplatňovat a matka naopak bude uplatňovat slevu na dani, které se o tuto nezanedbatelnou částku (měsíčně 2 884 Kč) příjem zvýší a otcí naopak sníží. Otec připomíná, že pokud měla matka každý druhý týden odpolední, otec zcela pečoval o děti. S nezletilou N. je v častém telefonickém kontaktu, žádnou lítost nezaznamenal, vždy se k otci těší, plánuje, co všechno podniknou. Výjimečně se stalo, že při předání plakala, otec zdůrazňuje, že nezletilou vyzvedává většinou ze školy, žádný pláč a lítost se zde neobjevuje. I přesto se otec poradil s doktorkou Nejedlou, která nezletilou zná, bylo mu řečeno, že se jedná o krátkodobý očistný pláč, nikoliv o nebezpečný stres. S ohledem na výše uvedené otec trvá na svém odvolání.

5. Odvolací soud přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení jeho vydání předcházející dle ust. § 212 a § 212a o. s. ř. postupem dle § 28 z. ř. s. a dospěl k závěru, že odvolání otce není důvodné.
6. V projednávané věci rodiče ukončili společné soužití v únoru 2018, od této doby nevedou společnou domácnost a nastala tedy situace, kdy je třeba upravit výchovu nezletilých dětí postupem dle § 907, § 908 o. z. Odvolací soud se ztotožňuje se závěry soudu prvního stupně, kdy obě nezletilé děti, a to i nezl. N., byly svěřeny do výlučné péče matky, když při svém rozhodování vycházel především ze závěrů znaleckého posudku. K tomuto odvolací soudu uvádí, že střídavá péče klade značné požadavky na výchovnou způsobilost rodičů a jejich schopnost se na výchově dohodnout. Jestliže rodiče nezvládají jednotný výchovný postup vůči dítěti, pak střídavá péče sebou nese značná úskalí jak pro rodiče, tak zejména pro děti. Střídavé péče jsou schopni jen dobře kooperující rodiče, neboť střídavá péče klade ještě vyšší nároky na komunikaci mezi rodiči z důvodu společné rodičovské odpovědnosti. Neschopnost rodičů se domluvit a obecně absence jejich vzájemné komunikace týkající se dítěte vylučuje svěřeni nezletilého dítěte do střídavé péče. Z obsahu dokazování nelze dojít jednoznačně k závěru, že by komunikace mezi rodiči byla na dobré úrovni, když matka tuto skutečnost popírá. V otázce, jakým způsobem upravit výchovu nezletilé N. však odvolací soud považuje za stěžejní důkaz, stejně tak jako soud prvního stupně, znalecký posudek vypracovaný PhDr. Marií Tomáškovou, který pak stvrdila při svém výslechu u soudu. Z tohoto posudku jednoznačně vyplývá, že vztah rodičů je konfliktní, ač

oba verbalizují ochotu spolupracovat v zájmu dětí. Rodiče však v současné době nejsou schopni bez dlouhodobého a kvalitního odborného vedení spolupráce při realizaci výchovy nezletilých. Dle závěru znaleckého posudku oba rodiče nejsou schopni realizace střídavé výchovy a pravidelné střídání obou dívek v domácnosti rodičů není v současné době v jejich zájmu. Znalce proto doporučila obě dívky svěřit do péče matky a současně upozornila na to, že N. je v současné době výrazně přetěžována, na toto přetížení reaguje somatickými obtížemi. V případě N. pak znalce uvedla, že byť tato nevyjadřuje přímý nesouhlas s režimem střídavé výchovy, je zřejmé výrazné napětí při odchodu k otci, ten den se k somatizaci přidává napětí a výrazná únava. Je pro nezletilou velmi těžké loučit se s maminkou na dlouhou dobu. Postoj nezletilé N., která vyjadřuje svůj souhlas se střídavou výchovou lze pak vysvětlit tím, že nezletilé dívky nechtějí ublížit ani jednomu z rodičů, nechtějí vyjádřit preference k jednomu z rodičů, aby druhému neublížily. Matka je aktuálně pro dívky vhodnější vychovatel, když má k nim velmi intenzivní a citlivý vztah, otec naopak svým tvrdým přístupem řešení konfliktů situaci dívky zraňuje, ony na toto zraňování reagují jednak stažením do sebe, jednak nespecifickými tělesnými potížemi. Uvolnění pak mohou prožívat v domácnosti matky (pláč, smutek, úzkost, bolesti břicha), u otce toto napětí nedávají najevo způsobem, který by byl pro otce čitelný. Pokud pak znalce doporučila svěřit i nezletilou N. do výlučné péče matky, při svém výsledku uvedla, že současný postoj nezletilé souvisí s tím, že je ještě malá a lze očekávat, že do budoucna začne reagovat podobným způsobem jako starší E. Do budoucna by pak měla problém s realizací střídavé výchovy, když znalce vychází z osobnostní charakteristiky otce a ze zkušenosti jak nezletilá reaguje na zátěžové situace. Nelze pominout ani tu skutečnost, že na negativní reakce nezletilé N. při odchodu k otci upozorňovala sama i nezletilá E. při pohovoru s opatrovníkem.

7. Byť by tedy nezletilá N. v současné době uváděla, že chce být svěřena do střídavé péče obou rodičů, s ohledem na věk a charakteristiku její osobnosti (introvertní povaha), má odvolací soud za to, že takováto úprava výchovy není v souladu se zájmy nezletilé, když tento závěr vyplynul i ze znaleckého posudku a výsledku znalce, neboť nezletilá není schopna verbálně projevit i své skutečné přání či definovat konkrétní problémy, které ji trápí. V této souvislosti, kdy byly nezletilé svěřeny do výchovy matce, je nutno hodnotit také význam a nezastupitelnost sourozeneckých vztahů pro utváření osobností obou nezletilých dětí, jejich charakterů, návyků, osobních prožitků, modelu chování, vzájemných vazeb, soudržnosti a citové výchovy, které jsou z hlediska obsahového i časového prioritní před momentální úpravou vzájemných vztahů rodičů a dětí. Obě sestry žijí ve shodě, jsou na sebe zvyklé, navzájem se potřebují, sdílejí společně svoji současnou situaci. Ze všech shora výše uvedených důvodů je tedy především v zájmu nezletilé N., aby byla svěřena do výchovy matky. Pokud pak otec uváděl, že především nezletilá N. střídavou péči preferuje a dobře ji snáší, nelze přehlédnout závěry znaleckého posudku, že napětí, které obě nezletilé prožívají, nedávají najevo pro otce „čitelným způsobem“. Je tedy třeba vycházet především z odborných závěrů znaleckého posudku, nikoli z laického a jednostranného hodnocení otce.
8. Za této situace bylo tedy třeba upravit i výživné pro obě nezletilé ve smyslu ust. § 913 a § 915 o. z. Odvolací soud ani v této části nepovažuje odvolání otce za důvodné, když výživné pro nezletilou E. bylo stanoveno ve výši 2 000 Kč a pro nezletilou N. ve výši 1 800 Kč, přičemž soud prvního stupně vycházel především z výdělku otce, který činí zhruba 25 000 Kč čistého měsíčně. Byť otec přispívá nezletilým nad rámec výživného a s nezletilými se stýká, nejedná se o výživné, které by otec s ohledem na svou majetkovou situaci nebyl schopen hradit a které by bylo nepřiměřené k potřebám nezletilých. Za situace, kdy mezi rodiči bylo nesporné, že nezletilá N. je do současné doby ve faktické střídavé péči obou rodičů, bylo pak výživné pro nezletilou N. otci stanoveno až počínaje právní mocí tohoto rozhodnutí.
9. I v případě styku, který byl otci s nezletilými určen, se odvolací soud ztotožňuje se závěry soudu prvního stupně, na které pro stručnost svého odůvodnění odkazuje. V případě styku o letních prázdninách soud prvního stupně správně vyhodnotil, že nezletilé budou mít i další aktivity, kterých se nebudou účastnit rodiče (soustředění, letní tábor, apod.). V případě Štědrého dne pak

mají upraven styk oba rodiče s nezletilými tak, aby oba mohli tento svátek s nezletilými společně prožít. Rozsah styku tak, jak byl upraven, pak odpovídá ust. § 888 a § 891 o. z. a dle názoru odvolacího soudu je zcela v zájmu nezletilých dětí.

10. Vzhledem k tomu, že rodiče shodně uvedli, že výživné v současné době není hrazeno pro žádnou z nezletilých dcer, odvolací soud v případě nezletilé E■■■■, která je dle shodného tvrzení rodičů ve výlučné péči matky od 1. 8. 2018, vyčíslil dluh na výživném od 1. 8. 2018 do 31. 5. 2019. Tento činí tedy celkem 18 400 Kč (za období od 1. 8. 2018 do 31. 3. 2019 částku 12 400 Kč, za období od 1. 4. 2019 do 31.5.2019 3 x 2 000 Kč, tj. 6 000 Kč).
11. S ohledem na uvedené skutečnosti bylo tedy napadené rozhodnutí ve výroku I., II. a V. potvrzeno dle § 219 o. s. ř. a ve výrocích III., IV. pak bylo rozhodnutí soudu prvního stupně změněno dle ust. § 220 odst. 1 o. s. ř. tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.
12. O náhradě nákladů řízení před soudy obou stupňů pak bylo rozhodnuto dle ust. § 224 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s § 23 z. ř. s. a žádnému z účastníků nebyla přiznána náhrada nákladů tohoto řízení, když nebyly shledány žádné okolnosti takovéto rozhodnutí odůvodňující.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku není dovolání přípustné.

Plzeň 26. června 2019

JUDr. Alena Kryslová v. r.
předsedkyně senátu